

Petra Schaars-Ankersmit

De liefde voor blaarkoppen zit diep bij melkveehouderster Petra Schaars-Ankersmit. Het Doesburgse bedrijf heeft momenteel twee stiermoeders in de veestapel.

Aantal koeien:	55
Melkquotum:	412.000 kg
Hoeveelheid land:	25 hectare
Melkproductie:	7950 4,25 3,68

Arbeidsgemak en licht en rust voor de koeien staan centraal bij nieuwe ligboxenstal

Verknocht aan de blaarkop

Waar andere melkveehouders steeds verder uitbreiden, koos melkveehouderster Petra Schaars-Ankersmit bewust voor het werkplezier van een kleinere veestapel. De blaarkop, een erfenis vanuit het ouderlijk bedrijf, past perfect in haar bedrijfsvoering. 'Blaarkoppen zijn gezonde, sobere koeien met een geweldig fijn karakter.'

tekst **Jorieke van Cappellen**

'O, jullie hebben dat bedrijf met die blaarkoppen'. Het is een vaakgehoorde zin als melkveehouderster Petra Schaars-Ankersmit (42) met boeren uit de streek praat. 'Een koppel blaarkoppen in de wei valt wel op', zegt Schaars, die in 2001 het bedrijf in Doesburg van haar ouders overnam.

Petra Schaars runt het melkveebedrijf volledig op eigen houtje, man Eric werkt fulltime buiten de deur. 'In drukke tijden, zoals met inkuilen, springen Eric en mijn ouders bij. Ook doet mijn vader nog een deel van het landwerk en Eric doet het machineonderhoud.'

Zo efficiënt en goed mogelijk melk produceren is het doel. 'Daarnaast vind ik plezier in mijn werk belangrijk', zegt Schaars. 'We hebben er bewust voor gekozen om het bedrijf niet te groot te laten worden. Zo blijft er naast het bedrijf ook tijd over voor andere dingen en kan ik er overdag ook gewoon zijn voor onze twee kinderen.'

Erfenis uit ouderlijk bedrijf

De blaarkoppen zijn een erfenis vanuit het ouderlijk bedrijf. Oorspronkelijk bestond de veestapel uit mrij-koeien. 'Begin jaren tachtig kampten we met een infec-

tie en daardoor uitval onder de koeien. Mijn vader was altijd al fan van blaarkoppen en hij hoorde dat het een gezond en sterk ras was. Zo kwam de eerste blaarkop op ons bedrijf, een zwarte.'

Bij de bedrijfsovername was een ander ras geen optie voor Schaars. 'Ik houd van blaarkoppen. Het is een puur Hollands ras, met prachtige aftekeningen en een geweldig fijn karakter om mee te werken. Dat vind ik belangrijk, omdat ik vaak alleen in de weer ben met de dieren.' Ook de goede omzet en aanwas en de plus voor eiwit zijn voor Schaars redenen om voor blaarkoppen te kiezen.

De glazen deuren voor de melkstal laten veel licht naar binnen

Blaartje 59 is een van de stiermoeders op het bedrijf

De veestapel realiseert een rollend jaargemiddelde van 7950 kg melk met een mooie vet-eiwitverhouding van 4,25% vet en 3,68% eiwit. 'Richting het quotumloze tijdperk wordt het aantal liters melk per koe belangrijker', ziet Schaars, die daarom de melktypische blaarkop verkiest boven de echte dubbeldoelkoe.

Schaars streeft naar een zo raszuiver mogelijke veestapel met bij voorkeur rode blaarkoppen. 'Wanneer de koe wat extra productie nodig heeft, gebruik ik soms een holsteinstier om voldoende melk onder de koeien te houden. Dat is altijd een rode stier die melkrijkheid en eiwit vererft, zoals Red Bandit of Janko. Daarna kruis ik terug naar blaarkop.'

Sperma uit genenbank

Blaarkoppen zijn laatrijpe koeien die qua productie rustig op gang komen. Schaars: 'Ze doen het op een sobere manier, maar gaan daardoor lang mee.' Het bewijs is Blaartje 22 (v. Jubilant), die het bedrijf als honderdtonner verliet.

Schaars insemineert zelf de koeien en

heeft standaard vijftien verschillende blaarkopstieren in het vat zitten. De huidige stierkeuze valt op melkvererfers als Leo 4, Italië's Jaap, Ebels Han en Fred van Suddendorf. Ondanks de relatief kleine populatie ondervindt Schaars geen problemen met inteelt. 'De holsteinstier is weliswaar groter, maar het aantal bloedlijnen is ook beperkt. Daarbij houden we outcrossbloed door soms die holsteinstier in te zetten.'

Het melkveebedrijf in Doesburg bracht in de jaren negentig al de ki-stier Sunny 1 voort, een telg uit de Sonjastam op het bedrijf. Uit diezelfde stam is Sonja 46 (v. Appie van Luxemburg) momenteel stiermoeder voor het Blaarkop Rundvee Syndicaat (BRS). Schaars is vol lof over Sonja 46. 'Het is een prachtige koe met een bouw zoals ik die graag zie. Melktypisch, maar met body, een mooie uier en goede benen.'

De andere stiermoeder op het bedrijf, Blaartje 59 (v. Appie van Luxemburg), kenmerkt zich door het echte dubbeldoeltype, voor veel fokkers eveneens een geliefd type. Voor de stiermoeders gebruikt

Schaars in overleg met de Blaarkopstichting sperma van stieren uit de genenbank. 'Dat is een depot van oudere en jongere stieren die voor stamboeken van zeldzame rassen waardevol zijn.' Inmiddels brachten zowel Sonja 46 als Blaartje 59 een mannelijke nakomeling, die door de Blaarkopstichting opgefokt worden voor een mogelijke carrière als fokstier.

Vervetting voorkomen

Schaars ziet dat de blaarkop, na een dip in de jaren negentig, aan populariteit wint. Biologische bedrijven kiezen graag voor het ras, maar ook zelfzuivelaars in bijvoorbeeld Zuid-Holland geven de voorkeur aan de blaarkop. 'Het eiwitgehalte in blaarkopmelk is hoog. En door de samenstelling van de caseïne in de melk heb je relatief gezien minder liters nodig voor het maken van een hoeveelheid kaas.'

Schaars voert haar blaarkoppen een rantsoen met 60 procent kuilgras en 40 procent mais. 'Hard voeren als bij holsteins werkt niet bij blaarkoppen. Een blaarkop zet wat sneller vet aan, zeker bij de dro-

De koeien gaan, zolang het weer het toelaat, nog tot laat in het seizoen naar buiten

Bij de droge koeien wordt scherp gelet op het voorkomen van vervetting Petra Schaars-Ankersmit geeft de voorkeur aan rode blaarkoppen

ge koeien moet je daar goed op letten.' De droge koeien van Schaars krijgen een rantsoen met twee derde beheershooi en een derde kuilgras. Ondanks het risico op vervetting had Schaars de afgelopen drie jaar slechts één koe met melkziekte. 'Mischien wel juist omdat we goed op het voorkomen van vervetting letten', denkt ze. 'Maar de blaarkop is een sterk ras dat tegen een stootje kan. Ze zijn goed vruchtbaar en de dierenarts kijkt echt raar op als ik bel voor een afkalfprobleem, dat komt praktisch nooit voor.'

Ook uierontsteking en klauwproblemen komen weinig voor. 'Blaarkoppen hebben bikkelharde klauwen, maar bij gezondheid speelt ook management een grote rol', vindt Schaars, die zichzelf omschrijft als een echte koeienboerin. 'Koeien goed verzorgen voorkomt veel problemen.'

Het melkvee gaat als het even kan zo lang mogelijk in het seizoen naar buiten, ook al is het voor een paar uurtjes. 'Beweging en buitenlucht zijn gezond voor koeien.'

Veel licht in melkstal

In de nieuwe stal met korte looplijnen is het voor Schaars prettig werken. De ligboxenstal, die voldoet aan de Maatlat Duurzame Veehouderij, werd drie jaar geleden nieuw gebouwd. 'Voorheen molken we in een grupstal. Nu hadden wij voor grupstalbegrippen een relatief mo-

derne stal, maar met name het voeren van de koeien was fysiek zwaar. De nieuwe stal is zodanig ingericht dat ik het dagelijks werk gemakkelijk in mijn eentje afkan.' De stal beschikt over een apart afkalfhok en een ziekenstal, waarbij de laatste dicht bij de open en zeer lichte 2 x 6 visgraatmelkstal ligt. 'Een minder fitte koe breng ik zo even naar de melkstal.'

Schaars liet zich bij de bouw goed adviseren. 'Ik wilde graag rust in de stal bij de koeien. De looppaden voor de koeien zijn breed, zodat ze elkaar goed kunnen passeren. In de melkstal hebben we ruime draaibochten laten maken om kneuzingen van de klauwen te voorkomen.'

De waterbakken zijn geplaatst op een hoogte van slechts 0,70 meter en geplaatst aan de buitenzijde van de looppaden. Koeien kunnen op een natuurlijke hoogte drinken, zonder gestoord te worden door passerende koeien in de 'binnenbocht'. Schaars ziet dat het goed werkt. 'Collega-boeren waarschuwden me dat de lage waterbakken voor vervuiling zouden zorgen, maar dat gebeurt nauwelijks, juist omdat er rust is rondom de drinkplek.'

Aan de voorzijde van de melkstal valt veel licht naar binnen door grote glazen deuren die open kunnen. De open opzet van de melkstal was een grote wens van Schaars. 'Ik wil van me af kunnen kijken en ik kan nu meteen zien wat er op het

erf gebeurt. En het heeft ook wel iets gezelligs als de deuren openstaan, de kinderen lopen zo even naar je toe.'

Boven de melkstal zijn koorden gespannen waarover Schaars bij strenge vorst gemakkelijk een isolerend doek kan trekken. Een andere eenvoudige oplossing werd bedacht voor de bekaphok, waarin Schaars de koeien zelf bekapt. De box hangt om ruimte te besparen aan een katrol in de nok van de stal. 'Als ik hem nodig heb, laat ik hem even zakken.'

Groei geen streefdoel

Schaars is tevreden met de huidige bedrijfsomvang. 'De stal is er in principe op gebouwd om hem gemakkelijk uit te kunnen breiden, maar groeien is voor ons niet het streefdoel. We wachten eerst de ontwikkelingen van de komende jaren af.' Verder optimaliseren wil Schaars wél. 'Ik ben heel secuur als het aankomt op koeien verzorgen, maar ik denk dat er bijvoorbeeld nog winst te behalen is in het bemestingsregime en de bodemvruchtbaarheid. We doen het niet slecht, maar meer opbrengst van het land halen wordt steeds belangrijker.' De grote stapel klinkekers achter op het erf verraadt de eerste prioriteit. 'Door het erf achter te bestraten kunnen alle kalveriglo's dichterbij de ligboxenstal worden gezet. Dat zal weer veel arbeidsgemak opleveren.' |

